

Sygn. akt II PK 105/13

POSTANOWIENIE

Dnia 20 września 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z powództwa "L." Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w M.
przeciwko K. P.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 20 września 2013 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej od wyroku Sądu Okręgowego w E.
z dnia 29 listopada 2012 r., sygn. akt IV Pa [...],

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

**II. zasądza od "L." Spółki z o.o. w M. na rzecz K. P.
kwotę 900 (dziewięćset) zł tytułem zwrotu kosztów wywołanych
wniesieniem skargi kasacyjnej.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 listopada 2012 r. Sąd Okręgowy w E. oddalił apelację „L.” Spółki z o.o. w M. od wyroku z dnia 27 kwietnia 2012 r. Sądu Rejonowego w O. oddalającego jej powództwo przeciwko K. P. o zasądzenie odszkodowania.

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku strona powodowa zarzuciła: I. naruszenie prawa materialnego, a mianowicie: 1) art. 114 oraz art. 115 k.p., przez przyjęcie, że przesłanką warunkującą dochodzenie od pracownika odszkodowania z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków jest zastosowanie sankcji odpowiedzialności porządkowej (art. 108 i nast. k.p.) lub wypowiedzenie, bądź rozwiązanie stosunku pracy bez wypowiedzenia; 2) art. 114 k.p., przez

przyjęcie, że uzyskanie przez pracownika zgody prezesa zarządu pracodawcy na wysłanie towaru oraz zarządzenie wysłania tego towaru przez pracownika wbrew obowiązującym u pracodawcy procedurom w celu zrealizowania planu sprzedaży wyznaczonego pracownikowi wyłącza winę pracownika; 3) art. 100 § 2 k.p., przez przyjęcie, że udzielenie zgody prezesa zarządu na wysłanie przez pracownika towaru wbrew procedurze obowiązującej u pracodawcy stanowi zgodne z prawem polecenie służbowe, które musi zostać zrealizowane, a jego niewykonanie lub nienależyte wykonanie zagrożone jest szeroko rozumianymi „sankcjami” wynikającymi z przepisów prawa pracy; II. naruszenie przepisów postępowania tj. art. 210 § 1, art. 212 § 1, art. 233 § 1, art. 303 oraz art. 316 § 1 k.p.c., które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, przez całkowite pominięcie środka dowodowego w postaci pierwszego (tzw. „informacyjnego”) przesłuchania prezesa zarządu powodowej Spółki w charakterze strony, przez wyraźne odmówienie mu waloru dowodowego i przyjęcie, że takie przesłuchanie w ogóle nie może być dowodem w sprawie,

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniony został jej oczywistą zasadnością. Skarżący podniósł, że po pierwsze - Sąd drugiej instancji z art. 114 i 115 k.p. wyprowadził przesłankę odpowiedzialności materialnej pracownika w postaci ukarania go karą porządkową lub podjęcia czynności zmierzających do rozwiązania stosunku pracy; po drugie - art. 114 k.p. nie wyłącza winy pracownika w przypadku tolerowania przez przełożonych negatywnych praktyk sprzecznych z obowiązującymi u pracodawcy procedurami, nadto Sąd drugiej instancji nie zbadał rzetelności pozwanego w sprawdzeniu kontrahenta; po trzecie - rzekoma zgoda prezesa zarządu nie może być uznana za polecenie służbowe w rozumieniu art. 100 § 2 k.p.; po czwarte - rezygnacja z drugiego przesłuchania nie odbiera waloru dowodowego pierwszemu przesłuchaniu w rozumieniu art. 210 § 1, art. 212 § 1, art. 303 i art. 316 § 1 k.p.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przepis art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaga, aby wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowił odrębny element pisma niezależny od przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.). Uzasadnienie wniosku natomiast powinno nawiązywać do przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Spełnienie wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. powinno zatem przybrać formę wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wskaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek.

Z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wynika konieczność nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, czyli że jej zarzuty są zasadne „na pierwszy rzut oka” (*prima facie*) i w sposób oczywisty prowadzą do uznania zaskarżonego wyroku za błędny i jego wzruszenia. Jest tak dlatego, że o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, iż jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania koniecznej jest wykazanie kwalifikowanej podstawy naruszenia prawa materialnego lub procesowego widocznej przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez wdawania się w pogłębioną analizę prawną. Z tego względu przyjmuje się, że nie spełnia tego wymagania odwołanie się do podstaw kasacyjnych i opatrzenie zawartego tam zarzutu dodatkowo mianem rażącego lub oczywistego, jeżeli nie zostanie wykazane, w czym przejawia się oczywistość naruszenia wskazywanych przepisów (por. między innymi postanowienia Sądu

Najwyższego z dnia 9 stycznia 2012 r., III UK 59/11, LEX nr 1163963 oraz z dnia 23 marca 2012 r., II PK 278/11, LEX nr 1214574 i orzeczenia tam powołane).

Skarżący nie zdołał wykazać kwalifikowanego naruszenia przez Sąd drugiej instancji powołanych przez niego przepisów prawa, a w rezultacie przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Po pierwsze - Sąd drugiej instancji nie uznał zastosowania przez pracodawcę w stosunku do pracownika sankcji porządkowych lub podjęcia działań zmierzających do rozwiązania z nim stosunku pracy za przesłankę odpowiedzialności materialnej z art. 114 i art. 115 k.p., ale okoliczności te uwzględnił wyłącznie przy ocenie materiału dowodowego; po drugie - skarżący nie wykazuje, że podjęcie decyzji o wysłaniu towaru do nowego kontrahenta mimo braku przedpłaty, w celu realizacji planu sprzedaży, nie leżało w sferze kompetencji prezesa zarządu jako przełożonego pozwanego i było sprzeczne z prawem, podczas gdy przyjmuje zgodność z prawem takiej praktyki w odniesieniu do stałych kontrahentów, natomiast twierdzenie o nienależytym sprawdzeniu przez pozwanego wiarygodności kontrahenta podnosi dopiero na etapie postępowania kasacyjnego; po trzecie - wskazywany przez skarżącego w podstawach kasacyjnych i uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania art. 100 § 2 k.p. nie odnosi się do obowiązku pracownika stosowania się do poleceń przełożonych, które dotyczą pracy, jeżeli nie są one sprzeczne z przepisami prawa lub umową o pracę i z tego względu nie był przez Sąd drugiej instancji stosowany (kwestię tę reguluje art. 100 § 1 k.p.); po czwarte - środkiem dowodowym jest dowód z przesłuchania stron (art. 299 i 303 k.p.c.), a nie przesłuchanie informacyjne (art. 212 § 1 k.p.c.), którego celem jest ustalenie przez sąd podstawy faktycznej żądania oraz wyjaśnienie istotnych okoliczności sprawy, które są sporne. Wywody skarżącego wskazują, że w istocie chodzi mu zajęcie przez Sąd Najwyższy stanowiska co do zarzutów przedstawionych w ramach podstaw kasacyjnych, a taka okoliczność nie stanowi przesłanki zaangażowania tego Sądu.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

